

Fiscus straft illegale gastouder af

Ouders moeten duizenden euro's terugbetalen als hun gastouder niet op tijd is 'erkend'.

Door Carljine Vos

Voldoet ze op tijd aan de eisen of niet? Dat is de grote vraag die ouders die gebruik maken van gastouderopvang, dit jaar bezighoudt. Of beter gezegd: zou moeten bezighouden. 'Want, maar weinig ouders zijn zich bewust van de fiscale risico's die ze boven het hoofd hangen. Voor je het weet moet je eind van het jaar duizenden euro's terugbetalen aan de Belastingdienst.'

Linda Woudstra van bemiddelingsbureau Regelhante voorziet nog grote problemen met de nieuwe regels voor gastouderopvang die vereist dat een gastouder in het bezit is van een diploma of certificaat waaruit blijkt dat ze geschikt is voor kinderopvang. Ouders én gastouderbureaus blijven tot eind van het jaar in onzekerheid of hun gastouder zich op tijd heeft gekwalificeerd. Zo niet, dan moeten de ouders de kinderopvangtoeslag van de overheid met terugwerkende kracht vanaf januari 2010 terugbetalen. Gemiddeld gaat dat om zo'n 4.000 euro per jaar per kind.

Het diploma of certificaat is een van de nieuwe regels waaraan gastouder sinds dit jaar moeten voldoen om fraude met de zogenaemde 'opa- en oma-subsidie' tegen te gaan, evenals ongelijke concurrentie met reguliere kinderopvang. Bestaande gastouder s hebben tot 1 september de tijd gekregen om zich te kwalificeren via een mbo-opleiding aan een roc of een speciaal certificeringstraject.

Daarna moeten de gemeentelijke GGD's de gastouder aan huis hebben bezocht en kan de gastouder worden ingeschreven in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Pas dan kunnen ouders er gerust op zijn dat ze recht hebben - en dit jaar hadden - op kinderopvangtoeslag.

De enorme toestroom van gastouder s voor de opleidingen dreigt echter toet in het eten te gooien. Vorige

Illustratie Peter van Hughten

week bleek dat 55 duizend gastouder s zich willen laten registreren als 'erkend' gastouder. Dat zijn er tien-duizenden meer dan het ministerie van OCW had verwacht. Dat levert capaciteitsproblemen op bij de opleidingen en bij de GGD's die de gastouder s na het behalen van hun diploma aan huis moeten inspecteren. De GGD's, gemeenten en het ministerie overleggen in juni hoe het probleem op te lossen. De GGD wil de inspectie

uitstellen naar 2011, het ministerie wil ouders in elk geval eind dit jaar zekerheid geven dat ze in zee zijn gegaan met een erkende gastouder en dus recht hebben op de tegemoetkoming in de kosten.

75 duizend ouders maken gebruik van gastouder s voor de opvang van circa 120 duizend kinderen. De overuur voor deze vorm van opvang. Gemiddeld worden kinderen twee da-

gen opgevangen door een gastouder, 920 uur per jaar. Ouders met een gezamenlijk inkomen van 45 duizend euro (anderhalf keer modaal) krijgen 80 procent van de kosten terug voor het eerste kind, 95 procent voor het tweede kind. Naarmate het inkomen hoger wordt, betalen ouders een groter percentage zelf.

Veel gastouderbureaus hebben moeite met de nieuwe regels. 'Het is goed dat gastouder s en de gastou-

Nieuwe eisen aan gastouderopvang

- Vanaf 1 september 2010 moeten gastouder s een bewijs van deskundigheid kunnen overleggen.
- Ze moeten voor 1 januari 2011 staan ingeschreven in het Landelijk Register Kinderopvang.
- Ouders die op 1 januari 2011 géén erkend gastouder hebben, moeten de kinderopvangtoeslag terugbetalen vanaf 1 januari 2010.
- De overheidsbijdrage voor gastouderopvang is per 1 januari 2010 verlaagd naar 5 euro per uur.
- Gastouder s mogen nog maar op één locatie kinderen opvangen.

derbureaus aan een bepaalde 'kwaliteits eis moeten voldoen', vindt Woudstra van Regelhante. 'Maar deze doorgeplagen controle op basis van wantrouwen is onwensbaar. Het echte probleem is dat de wet nooit goed is doordacht. Men heeft niet gedacht aan fraude met de declaratie van uren of mogelijk misbruik door opa's en oma's van de regeling.'

En daar zijn nu duizenden ouders de dupe van, voegt Gjal't Jellema, voorzitter van de Belangenvereniging voor ouders in de kinderopvang (Boink) toe. 'Het was te voorzien dat dit zou gebeuren als je de regels verruimt. En nu probeert de overheid de schade te repareren met als gevolg hogere kosten en veel onzekerheid voor de ouders.'

Gastouderopvang is ten onrechte in een kwaad daglicht komen te staan, vinden gastouderbureaus. Voor veel ouders is gastouderopvang het enige alternatief, omdat ze op het platteland wonen of onregelmatige werktijden hebben. Bovendien is het goedkoper als ouders alleen betalen voor de uren die ze echt afnemen. In reguliere kinderdagverblijven betalen ouders verplicht voor tien uur per dag.

Het grote probleem, zegt Woudstra, is dat dit nog steeds niet valt te controleren. 'Nemen ouders die uren echt af die ze declareren? En gaan ze dan werken of winkelen? Dat die koppeling tussen werk en opvang niet is gemaakt, is echt een gemiste kans.'